

VISSERIJ HOORT BIJ DE WADDENZEE

Als lid van de Waddenzeevereniging die zich inzet voor de bescherming van de natuur in de Wadden en daarbinnen ook ruimte wil houden voor de mensen die in dit gebied wonen en werken, maak ik mij zorgen.

Zoals Lutz Jacobi, de voormalige directeur van de Waddenzeevereniging, in een interview in het maandblad Noorderland (september 2023) zegt:

“Ik heb de schurft aan starre systemen en uit de hand gelopen regels die een goede uitkomst juist in de weg staan. Probeer altijd met elkaar naar de beste oplossing te zoeken.” Daarom betreur ik het, dat vijftien natuurorganisaties nu het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit via de rechter willen dwingen garnalenvissers uitstel te weigeren voor het krijgen van een vergunning op grond van de Wet Natuurbehoud (NB). Dit uitstel is nodig om door de inbouw van katalysatoren op de motoren te voldoen aan een nieuwe norm voor de uitstoot van stikstof in het Waddengebied.

Ik vind het heel naar dat de natuurorganisaties strijd willen voeren tegen een kleine groep vissers, in plaats van met hen te zoeken naar oplossingen, waarbij de natuurbelangen worden gediend en er perspectief blijft voor hun bedrijven. De garnalenvisserij in het Waddengebied neemt niet toe, maar af. Het aantal vergunningen voor garnalenvissers in het Waddengebied is gedaald van 105 naar 70. Twee grote gebieden (op het oostelijk wad voor Lauwersoog en in het Eierlandse gat tussen Texel en Vlieland) zijn gesloten voor de garnalenvisserij. Over verdere maatregelen in het belang van natuur en een duurzame visserij kan met de vissers worden gesproken.

Zij hebben in 2004 geen bezwaar gemaakt tegen het aanwijzen van grote delen van de Waddenzee als Natura 2000 gebied. De toenmalige staatssecretaris van LNV, Geke Faber, had hen gerustgesteld. Bestaand gebruik zou in Natura 2000 gebieden kunnen worden voortgezet. Tot nu toe konden de vissers aan de voorwaarden van de NB-vergunning voldoen. De laatste afgegeven vergunningen waren voor de periode 2017-2022. Omdat de inbouw van katalysatoren niet alleen een forse financiële investering vraagt maar ook technisch heel ingewikkeld is en vooral in kleinere schepen moeilijk, is het terecht dat het ministerie de vissers hiervoor meer tijd gunt.

Het bezwaar van de natuurorganisaties richt zich niet alleen tegen het gedogen om aan de stikstofnorm te voldoen. Men wil nu ook dat de NB-vergunning wordt geweigerd vanwege bodemberoering, bijvangst, het verstoren van vogels en zeezoogdieren en het effect op de garnalenpopulatie.

Zij voelen zich gesteund door een in september 2023 verschenen rapport van de Waddenacademie, waarin wordt gesteld dat er vooral op bodems met slib sprake is van aantasting, verstoring en bijvangst.

Een woordvoerder van de natuurorganisaties vindt het laatste rapport “ontzettend ondersteunend in onze strijd”.
Pardon? Strijd? Is het oorlog op het wad?

Begin 2023 werd in een ander rapport van de Waddenacademie nog getwijfeld aan de gevolgen van onvrijwillige sluiting van gebieden voor de visserij, op de waddennatuur.

Het wrange van deze juridisch technocratische “strijd” is dat in ieder geval de kleine vissers zullen sneuvelen, omdat zij de kosten van nieuwe verplichtingen en beperkingen niet kunnen opbrengen.

Een andere ongewenste “bijvangst” zal zijn dat de tegenstanders van Europese en nationale regels voor natuurbeleid wel erg in de kaart worden gespeeld. Als de overheid op grond van deze regels juridisch gedwongen wordt het vissen op het wad onmogelijk te maken, zal dat het draagvlak voor deze regels verder ondermijnen.

Ik roep de vijftien natuurorganisaties op om deze juridische strijd te staken en met de garnalenvisserijsector in overleg te gaan over een plan voor behoud en versterking van de natuurwaarden en een duurzame visserij in het Waddengebied. In zo’n plan kun je afspreken waar wel en niet gevist wordt en hoe je op termijn visserij inspanningen die aantoonbaar niet bijdragen aan de natuurlijke ontwikkeling van de Waddenzee, kunt verminderen.

Wetenschappelijk onderzoek kan ook duidelijkheid geven waar **wel** en onder welke condities, kan worden gevist. Beide partijen zullen moeten geven en nemen.

De minister van LNV is de aangewezen om het initiatief voor dit overleg te nemen en het mogelijk maken.

Mocht dit ondanks goede wil van beide kanten niet lukken, dan ligt altijd nog de weg naar de rechter open.

STAAK DE JURIDISCHE STRIJD EN WERK SAMEN IN HET BELANG VAN HET WADDENGEBIED.

Sicko Heldoorn

Lid van de Waddenvereniging en It Fryske Gea.